

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Iemand een idee?

Janssen, Theo; Leek, Frederike van der

Citation

Janssen, T., & Leek, F. van der. (2016). Iemand een idee? In *Aries netwerk: een constructicon* (pp. 114-116). Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3213699>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3213699>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

36. Iemand een idee?

Theo Janssen, Vrije Universiteit Amsterdam & Frederike van der Leek, Universiteit van Amsterdam

De Leeuw vergadert met zijn raadslieden over de zorgwekkende toestand in de Wildernis, want met de dag worden de berichten verontrustender, waarbij het de vraag is waar De Vos uithangt en wat hij uitvreet. Ontstemd over de ontstentenis van De Vos vraagt hij De Bruin, De Wolf, De Kat en De Hond om advies. Na zijn priemende vraag: ‘De Hond, nog nieuwe inzichten verworven?’ gaat hij er wat later kortaf op door: ‘De Hond, nog nieuwe inzichten?’ Als niemand goede raad weet te verschaffen, buldert De Leeuw: ‘Iemand een idee voor plan B? C?’ Voorzichtig suggereert De Bruin dan: ‘Een hek om de Wildernis?’ ‘Een referendum?’ durft De Haas te opperen.

Bovenstaand resumé van de feuilletonaflevering Nieuwe inzichten (NRC, 3 juni 2016) van de 21ste-eeuwse ‘Van Den Vos Reynaerde’, geschreven door A.H.J. Dautzenberg, bevat de volgende met elkaar verwante constructies in de oorspronkelijke tekst.

- (1) De Hond, nog nieuwe inzichten verworven?
- (2) De Hond, nog nieuwe inzichten?
- (3) Iemand een idee voor plan B? C?

Deze drie zinnen zouden natuurlijk aangevuld kunnen worden zoals hieronder:

- (4) De Hond, heb je nog nieuwe inzichten verworven?
- (5) De Hond, heb je nog nieuwe inzichten?
- (6) Heeft iemand een idee voor plan B? C?

Iemand een idee?

Aan zinnen als (4)-(6) danken de ‘beknopte’ zinnen (1)-(3) ongetwijfeld hun bestaan, maar ze hebben een eigen karakter. Ze worden vragend geïntoneerd, al ontbreekt inversie. En wie als de aangesproken persoon in aanmerking komt, weten we, zelfs al zou die, anders dan in (1) en (2), niet genoemd worden, en al ontbreekt er een onderwerp in de tweede persoon, anders dan in de zinnen (4)-(5). En met *iemand* in zin (3) doelt de spreker op ‘iemand van jullie’, dus iemand van de groep tot wie hij zich richt, en geen willekeurig iemand buiten die groep, wat in zin (6) eventueel zou kunnen.

Al gedraagt De Leeuw zich in het beraad hautain en cynisch tegen zijn adviseurs, toch lijkt hij wel wát vertrouwen in hun bestuurlijke vindingrijkheid te hebben. De slotvraag van (3) stelt hij immers niet op een van de volgende manieren.

- (7) Iemand misschien een idee?
- (8) Iemand enig idee?
- (9) Iemand ook maar enig idee?
- (10) Niemand ook maar enig idee?¹

Die klinken in oplopende mate sceptisch ten aanzien van de kans op een vruchtbare suggestie uit zijn raad van advies. Hoe ontevreden De Leeuw uiteindelijk ook geweest mag zijn over de inbreng van zijn raadslieden, hij heeft het vast uit zijn hoofd gelaten de vergadering te besluiten met een van de volgende vragen:

- (11) Iemand ook nog maar iets voor de rondvraag?
- (12) Niemand ook nog maar iets voor de rondvraag?

Iemand een idee?

En na het beraad is het gezelschap vast nog even wat gaan drinken, daartoe uitgenodigd door De Leeuw met de vraag: 'Iemand nog zin in een borrel?'

Noten

1. Dat ook de constructie met niemand in een behoefte voorziet, blijkt uit vindplaatsen als de volgende: *Niemand enig idee?* <<http://forum.3rail.nl/index.php?topic=32064.0>>, <<https://20100927nl.forums.wordpress.org/topic/suggesties>>; *Niemand ook maar enig idee?* <<http://www.forumeerstewereldoorlog.nl/viewtopic.php?p=424110>>, <<http://www.gifkikkerportaal.nl/Forum/tabid/96/aft/530/Default.aspx>>.